

SOSIAALI-, TERVEYS- JA LIIKUNTA-ALAN YLEISET VALINTAPERUSTEET VUONNA 2014

SOSIAALI- JA TERVEYSALA

Opiskelijavalinta on kaksivaiheinen: Ensin hakijat valitaan valintakokeisiin koulumenestyksen ja ensimmäisestä hakutoiveesta annettavien pisteiden perusteella. Lopulliseen valintaan vaikuttaa koulumenestys, ensimmäinen hakutoive ja valintakoe.

Valintapisteiden enimmäismäärä on seuraava:

Koulumenestys	30 pistettä
Ensimmäinen	5 pistettä
hakutoive	
Valintakoe	65 pistettä
Yhteensä	100 pistettä

Valinta on ehdollinen, kunnes ammattikorkeakoulu on tarkistanut koulutodistukset ja bioanalytiikan koulutukseen valituilta todistuksen riittävästä näkökyvystä ja saanut hakijalta mahdollisesti pyydetyn lisäselvityksen terveydentilasta. Ammattikorkeakoulu voi purkaa valinnan, jos todistuksia ei toimiteta ammattikorkeakoulun ilmoittamassa määräajassa, jos hakija on antanut arvosanoistaan virheellisiä tietoja tai bioanalytiikan koulutukseen opiskelijaksi valittua ei voida pitää koulutukseen soveltuvana näkökyvystä annetun todistuksen perusteella tai muuhun terveysalan koulutukseen terveydentilaltaan sopivana.

KOULUMENESTYS

Koulumenestyksestä annetaan pisteitä seuraavasti:

- A. ylioppilastutkintotodistuksen ja lukion päättötodistuksen perusteella tai
- B. ammatillisen tutkinnon todistuksen perusteella tai
- C. ylioppilastutkintotodistuksen ja ammatillisen perustutkinnon päättötodistuksen perusteella

Jos hakijalla on hakukelpoisuus moneen näistä valintaryhmistä (A, B ja C), hän voi valita parhaan pistemäärän tuottavan vaihtoehdon. Arvosanat merkitään hakemukseen vain siitä todistuksesta, jolla pyritään.

A. Ylioppilas- ja lukiopohjainen valinta

Hakijat pyrkivät lukion päättötodistuksen ja ylioppilastutkintotodistuksen perusteella. Lukion päättötodistuksen keskiarvo lasketaan painottamattomana keskiarvona kaikista todistukseen numeroina merkityistä arvosanoista. Abiturientit pyrkivät viimeisellä lukiotodistuksellaan. Ylioppilastutkintotodistuksen arvosanat kerätään suoraan ylioppilastutkintolautakunnalta.

Yo-tutkintotodistus:

Arvosanat	L/E	M	С	В	A
Äidinkieli	5	4	3	2	1
Paras kieli (pitkä tai					
lyhyt)	5	4	3	2	1
Matematiikka* tai paras reaaliaineiden					
kokeista (ennen v.	5	4	3	2	1
2006 kirjoittaneilla reaali)					

^{*} bioanalytiikan, hammastekniikan, optometrian sekä radiografian ja sädehoidon koulutuksiin hakevilla kuitenkin aina matematiikka

Lukion päättötodistuksen keskiarvo:

Keskiarvo	≥ 8,00	≥ 7,50	≥ 7,00	≥ 6,50	≥ 6,00
Pisteet	15	13	11	8	4

B. Valinta ammatillisen tutkinnon pohjalta

Ammatillisen tutkinnon suorittaneet hakevat päättötodistuksensa perusteella. Keväällä 2014 valmistuvat hakevat viimeisellä todistuksellaan, ja heidän lopulliset arvosanansa kerätään suoraan oppilaitoksilta.

Jos hakijalla on useita ammatillisia tutkintoja, hän voi valita, minkä todistuksen perusteella koulumenestys pisteitetään. Päättötodistuksen keskiarvo lasketaan painottamattomana keskiarvona arvosanoista, jotka on ilmaistu tutkintotodistuksessa numeroina tai jotka voidaan muuntaa sellaisiksi. Jos hakijan haussa käyttämään todistukseen on annettu arvosana numeroina muualla suoritetuista, hyväksi luetuista opinnoista, se otetaan mukaan keskiarvoa laskettaessa.

Jos ammatillinen perustutkinto muodostuu päättö- ja näyttötodistuksesta, keskiarvo lasketaan vain päättötodistuksesta. Näyttötutkintona ammatillisen perustutkinnon suorittaneiden arvosanojen keskiarvo lasketaan näyttötutkintotodistuksesta.

Pisteasteikko on seuraava				
Asteikko 1–3	Asteikko 1–5	Asteikko 4–10	Koulumenestyspisteet	
≥2,67	≥4,50	≥9,00	30	
≥2,50	≥4,25	≥8,75	26	
≥2,33	≥4,00	≥8,50	24	
<≥2,17	≥3,75	≥8,25	22	
≥2,00	≥3,50	≥8,00	20	
≥1,88	≥3,25	≥7,75	18	
≥1,75	≥3,00	≥7,50	16	
≥1,63	≥2,75	≥7,25	14	
≥1,50	≥2,50	≥7,00	12	
≥1,38	≥2,25	≥6,75	10	
≥1,25	≥2,00	≥6,50	8	
≥1,13	≥1,75	≥6,25	6	
≥1,00	≥1,50	≥6,00	4	
	<1,50	<6,00	0	

C. Valinta ylioppilastutkintotodistuksen ja ammatillisen perustutkinnon pohjalta

Hakijat pyrkivät ylioppilastutkintotodistuksen ja ammatillisen perustutkinnon perusteella. Ammatillisen perustutkinnon päättötodistuksen keskiarvo lasketaan painottamattomana keskiarvona arvosanoista, jotka on ilmaistu tutkintotodistuksessa numeroina tai jotka voidaan muuntaa sellaisiksi. Jos hakijan haussa käyttämään todistukseen on annettu arvosana numeroina muualla suoritetuista, hyväksi luetuista opinnoista, se otetaan mukaan keskiarvoa laskettaessa. Ylioppilastutkintotodistuksen arvosanat kerätään suoraan ylioppilastutkintolautakunnalta.

Yo-tutkintotodistus:

Arvosanat	L/E	M	С	В	A
Äidinkieli	5	4	3	2	1
Paras kieli (pitkä tai					
lyhyt)	5	4	3	2	1
Matematiikka* tai paras reaaliaineiden kokeista (ennen v. 2006 kirjoittaneilla reaali)	5	4	3	2	1

^{*} bioanalytiikan, hammastekniikan, optometrian sekä radiografian ja sädehoidon koulutuksiin hakevilla kuitenkin aina matematiikka

Ammatillisen perustutkinnon päättötodistuksen keskiarvo:

asteikko 1-3	≥2,33	≥2,00	≥1,75	≥1,50	≥1,25
asteikko 1-5	≥4,00	≥3,50	≥3,00	≥2,50	≥2,00
asteikko 4-10	≥8,50	≥8,00	≥7,50	≥7,00	≥6,50
Pisteet	15	13	11	8	4

ENSIMMÄINEN HAKUTOIVE

Hakija saa ensimmäiseen hakutoiveeseensa 5 pistettä.

VALINTAKOE

Valintakokeeseen kutsutaan vähintään nelinkertainen määrä hakijoita aloituspaikkoihin nähden. Hakijat valitaan kokeeseen koulumenestyksestä ja ensimmäisestä hakutoiveesta annettavien pisteiden perusteella.

Sosiaali- ja terveysalan valintakokeessa painotetaan alalle soveltuvuutta arvioimalla motivaatiota (30 pistettä), sosiaalisia valmiuksia (15 pistettä) ja oppimis- ja työskentelyvalmiuksia (20 pistettä). Valintakokeen kaikista arviointikohteista on saatava hyväksytty tulos. Valintakoe sisältää valintakokeeseen valmistavan tehtävän sekä yksilö- ja /tai ryhmätehtäviä. Ryhmä- ja yksilötehtävät voivat sisältää erilaisia osioita: esimerkiksi haastattelun, ryhmätilanteen, toiminnallisen ryhmäkokeen, psykologisen henkilöarvioinnin, aineistokokeen, kielikokeen tai kirjallisen kokeen. Valmistava tehtävä tuodaan mukana valintakoetilaisuuteen. Tehtävän ohjeistus on ammattikorkeakoulun Internet-sivuilla. Jos hakija ei tuo valmistavaa tehtävää mukanaan valintakoetilaisuuteen, vähennetään valintakoepisteistä kolme (3) pistettä. Valintakoetulos on voimassa kyseisen haun ajan. Ammattikorkeakoulut ilmoittavat omissa Hakijan oppaissaan valintakoepäivät ja valintakokeen sisällön. Alin hyväksytty valintakokeen pistemäärä on 20 pistettä.

VALINTAKOEYHTEISTYÖ SOSIAALI- JA TERVEYSALALLA 2014

Sosiaali- ja terveysalalla on viisi valintakoeryhmää. Jos hakijan pisteet riittävät, hän saa yhden kutsun/valintakoeryhmä. Valintakokeesta hakija saa valintakoetuloksen kaikkiin samaan valintakoeryhmään kuuluviin koulutuksiin (tulos voi vaihdella koulutuksen vaatimusten mukaisesti) valintayhteistyötä tekevissä ammattikorkeakouluissa. Tämä tarkoittaa yhteistyötä, jossa samaan valintakoeryhmään kuuluvat ammattikorkeakoulut hyväksyvät toisessa ammattikorkeakoulussa suoritetun valintakokeen.

Sosiaali- ja terveysalalle hakeneiden valintaan vaikuttaa myös SORA-lainsäädännön edellyttämät terveydentilan lisäselvitykset sekä tieto aikaisemmista opiskeluoikeuden peruuttamista koskevista päätöksistä.

Tähän on koottu sosiaali- ja terveysalan valintakoeyhteistyötä tekevät ammattikorkeakoulut.

1. VALINTAKOERYHMÄ/URVALSPROVSGRUPP

- Bioanalyytikko/Bioanalytiker
- Ensihoitaja/Förstavårdare
- Hammasteknikko
- Sairaanhoitaja/Sjukskötare
- Terveydenhoitaja/Hälsovårdare
- Kätilö/Barnmorska
- Optometri/Optometrist
- Röntgenhoitaja/Röntgenskötare
- Suuhygienisti/Munhygienist

2. VALINTAKOERYHMÄ/URVALSPROVSGRUPP

- Apuvälineteknikko
- Fysioterapeutti/Fysioterapeut
- Jalkaterapeutti/Fotterapeut
- Naprapaatti
- Osteopaatti/Osteopat
- Toimintaterapeutti/Ergoterapeut

3. VALINTAKOERYHMÄ/URVALSPROVSGRUPP

Sosionomi/Socionom

4. VALINTAKOERYHMÄ/URVALSPROVSGRUPP

- Kuntoutuksen ohjaaja
- Geronomi

5. VALINTAKOERYHMÄ/URVALSGRUPP

• Estenomi/Estenom

Hakijan terveydentila

Sosiaali- ja terveysalalle hakijan terveydentilan ja toimintakyvyn tulee olla sellainen, että opiskelija kykenee opintoihin liittyviin käytännön tehtäviin ja harjoitteluun.

Sosiaali- ja terveysalan ammattiin hakeutuvan tulee huomioida, että

- opiskelu ja ammatissa toimiminen edellyttävät hyvää henkistä tasapainoa
- ala ei sovellu huumeiden käyttäjälle eikä alkoholin tai lääkkeiden ongelmakäyttäjälle
- esimerkiksi tuki- ja liikuntaelimistön sairaudet, krooniset ihosairaudet ja allergiat voivat muuttua terveydelliseksi ongelmaksi opiskeluaikana tai myöhemmin työelämässä,
- veriteitse tarttuva tauti saattaa rajoittaa työhön sijoittumista

Opetushallitus

Bioanalyytikon koulutukseen hakeutuvalla on oltava mikroskoopilla työskentelyyn riittävä näkökyky ja normaali värinäkö. Koulutukseen valittujen tulee toimittaa silmälääkärin, optikon tai optometristin todistus koulutuksen alkaessa ammattikorkeakoulun antamien ohjeiden mukaisesti. Ammattikorkeakoulu voi purkaa valinnan, mikäli todistusta ei toimiteta määräajassa tai valituksi tullutta opiskelijaa ei todistuksen perusteella voida pitää soveltuvana bioanalytiikan koulutukseen.

Ammattikorkeakoulu voi pyytää opiskelijalta rikostaustaotteen esittämistä ennen ohjattuun harjoitteluun (opiskeluihin kuuluva) siirtymistä. Etenkin, jos harjoitteluun kuuluu olennaisesti työskentelyä alaikäisten kanssa.

Opiskelijaksi pyrkivän tulee ammattikorkeakoulun pyynnöstä antaa opiskelijaksi ottamisen arvioinnin edellyttämät terveydentilaansa koskevat tiedot sekä tieto opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä.

LIIKUNTA-ALA

OPISKELIJAVALINTA

Opiskelijavalinta on kaksivaiheinen: Ensin hakijat valitaan valintakokeisiin koulumenestyksen ja ensimmäisestä hakutoiveesta annettavien pisteiden perusteella.

Lopullinen valinta tehdään ammattikorkeakoulukohtaisesti koulumenestyksen, ensisijaisen hakutoiveen ja valintakokeen perusteella (Kajaanin amk, Lapin amk ja Arcada) tai ensimmäisen hakutoiveen ja valintakokeen perusteella (HAAGA-HELIA amk). Voidakseen tulla valituksi hakijan on kuitenkin kaikissa tapauksissa saatava valintakokeesta vähintään 20 pistettä.

Valintapisteiden enimmäismäärä on seuraava:

Koulumenestys	30 pistettä
Ensimmäinen	5 pistettä
hakutoive	
Valintakoe	65 pistettä
Yhteensä	100 pistettä

Valinta on ehdollinen, kunnes ammattikorkeakoulu on tarkistanut koulutodistukset. Ammattikorkeakoulu voi purkaa valinnan, jos todistuksia ei toimiteta ammattikorkeakoulun ilmoittamassa määräajassa tai jos hakija on antanut arvosanoistaan tai työkokemuksestaan virheellisiä tietoja.

KOULUMENESTYS

Koulumenestys pisteytetään sosiaali- ja terveysalan mukaisesti.

ENSIMMÄINEN HAKUTOIVE

Hakija saa ensimmäiseen hakutoiveeseensa 5 pistettä.

VALINTAKOE JA TYÖKOKEMUS

Valintakoe voi sisältää eri ammattikorkeakouluissa erilaisia osioita, kuten liikuntatestejä, ohjausnäytteen, psykologisen soveltuvuustestin, aineistokirjoituskokeen, ryhmätilanteen ja henkilökohtaisen haastattelun. Eri osioiden painotus vaihtelee ammattikorkeakouluittain. Ammattikorkeakouluilmoittaa valintakokeen eri osioiden painotuksen hakijan oppaissaan.

Lisäksi valintakokeen yhteydessä arvioidaan sekä hakijan alasuuntautuneisuutta että alakohtaista työkokemusta.

Alasuuntautuneisuuden arvioinnissa voidaan ottaa huomioon mm.

- koulutukseen ammatillisesti valmentava koulutus (esim. 4–8 kk:n kurssit)
- valtakunnallinen liikunta- ja nuorisojärjestöjen tavoitteellinen koulutus
- koulutukseen soveltuvat avoimen yliopiston arvosanaopinnot
- liikunnan lukiodiplomi
- luottamustehtävät, projektien vetäminen ja vastaava toiminta
- liikuntasaavutukset sekä harrastusluonteinen ohjaus- ja valmennustoiminta

Työkokemuspisteitä annetaan koulutukseen soveltuvasta liikunta-, nuoriso- ja vapaa-aikatoiminnan sekä opetus- tai kasvatusalan työkokemuksesta. Työkokemus on pitänyt hankkia vähintään 16-vuotiaana hakuajan päättymiseen mennessä (kahden kuukauden työkokemus tuottaa valinnassa yhden pisteen). Osa-aikatyössä (vähintään 20 tuntia viikossa) 150 tunnin mittainen, saman työnantajan palveluksessa tehty työ vastaa yhden kuukauden työkokemusta. Varusmies-ja siviilipalvelus luetaan työkokemukseksi siten, että hakuajan loppuun mennessä suoritettu palvelus hyväksytään (kolmen kuukauden palvelusjakso tuottaa yhden työkokemuskuukauden). Työkokemus ilmoitetaan ja tarkistetaan työtodistuksista valintakokeen yhteydessä. Valintakoe on ammattikorkeakoulukohtainen ja joko yksi- tai kaksivaiheinen. Valintakoetulos on voimassa kyseisen haun ajan.

Valintakoepäivät:

Arcada, ti–ke 27.–28.5.2014 HAAGA-HELIA amk, ma-pe 2.–6.6.2014 Kajaanin amk, ma–ti 2.-3.6.2014 Lapin amk, ma–ti 9.–10.6.2014